

Nr. 316

Cena prenumeraty:

w Łodzi
Kwartalnie Mk. 945.
Miesięcznie „ 315.
za roznośnienie
35 mk. miesięcznie.
Z przes. poczt.
Kwartalnie Mk 1160
Miesięcznie „ 386.
poza Łódź, egz. mk 16

w Ameryce:
1/2 dolara miesięcznie

Konto Pocztowej Kasy
Oszczędności 60,594.
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

**BODUJMY
OJCZYZNĘ
zgodą i pracą**

KALENDARZYK

15	N. Stanisława K.
14	P. Jukunda B. W.
15	W. Leopolda W.
16	S. Edmunda B.W.
17	C. Grzegorza C.
18	P. † Odoną P.
19	S. Elżbiety K. W.

REDAKCJA

w ŁODZI
Al, Kościuszki Nr 41
TELEFON 28.

ROZWIÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Czwartek, dnia 17 listopada 1921 roku.

Z Warszawy ogłoszenia do Rozwoju przyjmuje wyłącznie „Kiermasz Polska Jasna 10.
Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i oświadczenia administracja nie odpowiada.

W obronie granic Rzeczypospolitej

Z Sejmu

POSIEDZENIE DZISIEJSZEGO SEJMU ZAKOŃCZYŁO SIĘ NIESŁYCHANYM SKANDALEM: SEJM UCHWAŁIŁ ODDZIELIĆ OD POLSKI RDZENNE POLSKIE ZIEMIE I PRZYŁĄCZYĆ JE DO LITWY.

Posiedzenie Sejmowe zaczęło się wśród wielkiego napięcia nerwowego i po krótkich przedwstępnych czynnościach przystąpiono do głosowania nad wczorajszym wnioskiem rządowym.

Na lewicy brakowało 38 głosów, na prawicy 32.

WYNIKIEM GŁOSOWANIA BYŁO PRZY-

JĘCIE WNIOSKU RZĄDOWEGO WIĘKSZOŚCIĄ 13 GŁOSÓW.

Po głosowaniu, w którym Rzeczypospolitą okrojono wśród posłów Zw. L. Nar. Chrześcijańskiej Demokr., gr. Dubanowicza i gr. Skulskiego wynikła żywiołowa burza.

Padły okrzyki:

„Precz z Ponikowskim!”

„Zdrajcy narodul!”

„Hańbal” i t. d.

Po głosowaniu prawica (Nar. Dem., Klub Dubanowicza, Chrześc. Dem. i Skulscy) urządziła demonstrację przeciwko rządowi. Demonstracja odbyła się w ten sposób, że poszczególni posłowie wyszli z ław poselskich i wykrzykiwali pod adresem rządu obelgi jak: „Precz z gabinetem Ponikowskiego! Zdrajcy sprawy narodowej!”, i t. p.

Wobec niemiłkującej wrzawy, marszałek zarządził przerwę w obradach. Podczas teje

marszałek odbył naradę z przew. Zw. L. N. p. Głabińskim.

Wynikiem narady było odroczenie obrad do piątku.

Takie postanowienie kwestji jest tak niesłychanym, tak skandalicznym, iż może być snadnie porównane do nowego rozbioru Polski, i to smutniejszego niż dokonanego własnymi rękoma.

Każdy, który choć ma nieco uczciwości czuje, iż frymarzenie ziemią na której bieleją kości naszych ojców, handlowanie ojczyzną jest zbrodnią wobec narodu, jest przestępstwem wobec przyszłych pokoleń, i wstydzi się hańbą okrywać postów, którym naród zawierzył zaszczytny obowiązek bronięcia słupów granicznych Rzeczypospolitej.

Sprawa daniny.

0000

Na dzisiejszym posiedzeniu podkomisji skarbowo-budżetowej, ustalone zostały mnożniki do wymiaru daniny z rolnictwa.

Mnożnik ten dla b. Królestwa Polskiego wynosić będzie 860, dla Małopolski 225, dla b. aboru pruskiego 4200.

Ustalono również mnożnik dla wymiaru daniny od nieruchomości miejskiej.

Mnożnik ten w b. Królestwie Polskim dla państwowego podatku od nieruchomości miejskiej wynosi 100 taki sam mnożnik będzie dla podatku budynkowego na obszarze b. Dzielnicy Pruskiej.

Mandaty senatorskie.

Na posiedz. kom. konstytucyjnej referent dr. Buzek odczytał rozdział mandatów do senatów w przyszłym parlamencie, a to na podstawie ostatniego spisu ludności z dn 30 września b. r.

Na woj. pomorskie przypada 3 senatorów, poznańskie 7, śląskie 4, krakowskie 8, lwowskie 10, stanisławowskie 5, tarnopolskie 5, wołyńskie 5, lubelskie 8, kieleckie 10, łódzkie 8, warszawskie 8, na m. Warszawę 4, woj. białostockie 5, poleskie 3, nowogrodzkie 5, wileńskie 2.

Razem stu senatorów.

Cyfra ludności Rzeczypospolitej wedle ostatniego spisu wynosi 26,940,000.

Referent zaznaczył, że duży ubytek ludności zauważono we Wschodniej Małopolsce.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

(wp) Dzienniki tureckie donoszą: Podczas selamliku sultan wyróżnił obecność przedstawiciela Palski p. Baranowskiego i polecił mu wyrazić wyrazy szczerzej sympatii dla Polski.—(W Turcji zachował się do ostat nich czasów zwyczaj, że podczas selamliku dla zamanifestowania, że Turcja nie zgadza się na rozbiór Polski, pytał sultan wielkiego wezyra o posła polskiego. — Ten odpowiadał, że poseł z powodu różnych trudności nie mógł przybyć.

(wp) Wczoraj powrócił do Warszawy prof. Askenazy.— Odbył on z min. Skirmuntem i prezyd. ministrów konferencję.

Kronika ekonomiczna.

? Białostoccy fabrykanci włókienniczy wystąpili do rządu z prośbą o podwyższenie cła od materiałów włókienniczych z zagranicy.

? Banki poznańskie podjęły wczoraj pracę.

? Układy gospodarcze polsko-niemieckie zaczną się 21 b. m. w Genewie.

? Pozwolenia na otwieranie nowych spółek akcyjnych zostały narazie wstrzymane przez Min. Skarbu, który stoi na tym stanowisku, iż powstawanie nowych spółek potęguje brak gotówki.

Na tej samej zasadzie pozwolenia na nowe emisje będą ograniczone do minimum.

? W Nankoku pod Berlinem wybuchły rozruchy żywnościowe.

Ograbiono wiele sklepów.

? Do Warszawy przybył japoński wice-minister rolnictwa p. Minom-Oku. Odwiedził on prezesa Ponikowskiego.

? 10 gmin bolszewickich na pograniczu Finlandji wypędziło bolszewików i zażądało dołączenia ich do Finlandji.

? Powstał związek „Rabinów Polski”, zapisało się do niego odrazu 250 osób.

Dzikie żądania

NEW YORK 16 | II Delegacja angielska ma wniesć 17 b. m. projekt rozbrojenia Polski, a Włochy ograniczenia zbrojeń Francji.

(Ciekawe, kto będzie nas bronił przed bolszewikami).

Kalendarze

humorystyczne ścienne, terminowe i bloki sprzedaje po n. cenach

Biuro Dzienników

W. Gajewskiego

Piotrkowska 103 Telefon 11-25 w podwórzu. Przyjmuje prenumeratę i ogłoszenia do wszystkich pism, po cenach redakcyjnych (225P)

Przy odlocie orła...

P. Dąbski, minis'ter spraw zagranicznych, wystąpił...

Ustąpiła nieodrodna latorośl polskiego ludu, którą może nie odznaczyła się tyle inteligencją, ile tym (stawionym) chłopskim rozumem, który uważa za jedyną drogę do rozwiązywania najważniejszych zagadnień społecznych uderzenie obuchem w głowę.

Tego rodzaju zapatrywania uznane zostały jako nadzwyczajne, nadprzyrodzone zdolności, które jedynie dadzą się spożytkować w dyplomacji.

„Myśl Narodowa” przypomina broszurę p. Wierzbna Polonusa, pod którym to skromnym synonimem kryje się, jak „niemoralność” pod listem figowym, szacowna postać „sui generis” ludowca Dąbskiego.

W tem to cennym naczyniu, zatytułowanym „Pokój na Wschodzie, a sprawa polska”, w epoce pokoju brzeskiego, w które p. Dąbski napisał całą zawartość rozpięających go myśli, czytamy niezwykle przenikliwe, niemał prozocze jego słowa.

Aby te cenne perły ludowego rozumu nie zginęły dla potomności, przytaczamy kilka wyjątków

1) ... Kacalca przestała być czynnikiem twórczym w stosunku do losów Polski. Pozostaje ona w stosunku do regulowania granic na Wschodzie poza nawiasem. A przecież nie kiedy indziej, tylko dziś, (podczas rokowań w Brześciu), w tych tygodniach, czy miesiącach rozstrzygać się będzie sprawa granic Polski.

2) ... Trzecim (poza Rosją i Niemcami) czynnikiem, który będzie miał rozstrzygający głos w sprawie polskiej w rokowaniach pokojowych — jest Austria... Austria jest dzisiaj (w r. 1918) potęgą, której ona sama sobie może nie uświadomić... Austria może sobie pozwolić w obecnej chwili na politykę zupełnie samodzielną, niezależną zupełnie od swego sojusznika we wszystkich szczegółach, a przeciwnie wszystkiemu w sprawie polskiej.

3) ... Tylko oddanie korony polskiej cesarzowi Karolowi... może złączyć rozdzielone prowincje polskie w jedną państwową całość i stworzyć Polskę silną i żywotną.

4) ... Utworzenie silnego państwa polskiego z Królestwa Polskiego, Galicji i pol-

skich części Litwy, Białorusi i Wołynia z królem polskim Karolem na czele spełni marzenia narodu polskiego“...

5) „...Tylko Austria ma w tem interes, aby Polska była silna i wielka i tylko jedna Austria ma siłę, ażeby to przeprowadzić“...

Jakaż świetlana moc, jaka potęga ducha i siła wiary bije z tych słów tego człowieka, wyglądającego raczej na rzeźnika, niż na orla polskiej myśli i dyplomacji narodowej! Czemże jest mizerna postać Paderewskiego, który lata strawił w Paryżu na bezpłodnym wysuwaniu przed forum światowym sprawy Polskiej?

Czemże jest taki kretyn jak luendek: Dmowski wobec historycznych postaci Dąbskich, Askenazych, Łańcuckich, Dąbali?

Jakże mizernie rysuje się nawet osoba obrońcy Śląska Korfantego, wobec spizowej postaci prezesa od reformy rolnej pana Kiernika?

Albo byłego ministra Poniatowskiego, zwycięzcy z „Gaz. Porannej”, który narazie jest rządcą a powinien być królem, ze względu na nazwisko, i li tylko na nazwisko.

Szereg tych porównań dowodzi jasno, że nasz lud ma bohaterów, coprawda nieco przypominających tych, co na wzgórkach miastem oczekują przejezdnych — ale zawsze są to osobistości, o których będzie wspominać z rozrzewnieniem historia, a historyk z uczuciem bezpieczeństwa, a którym niewątpliwie przyjaciele wystawia naturalnie w imieniu narodu pomnik... na Mani.

Choć właściwie dzisiaj powinno się oceniać ludzi nie według zasług dla Ojczyzny, lecz ze względu na zapatrywania, trzymając się przytem zasady, kto jest socjalistą, kto jest N — kainem, federalistą — ten jest człowiekiem — reszta jest nawozem endeckim zdającym na ulepszenie ziemi polskiej pod śmigle rydze, lub inne kaktusy belwederskie.

Pamiętajcie więc rodacy, jeżeli chcecie być pożyteczni ojczyźnie, to należy jaknajprędzej wpisać się gdzie do partji „postepowej” i głosić urbi et orbi, że wszelka władza pochodzi od Boga, a będzie to najlepsza droga do poprawy naszych stosunków a dla was... najprostsza droga do kariery.

A S.

Sprawy polskie

PRZEJMOWANIE KOLEI PRZEZ POLSKĘ

Z Opola donoszą, że komisja międzysojusznicza zwołała do Opola konferencję wstępną w sprawie przejęcia przez Polskę kolei na obszarze, jej przyznanym. W konferencjach weźmie udział przedstawiciel komisji międzysojuszniczej Perretz, oraz przedstawiciele polskich władz kolejowych.

PRACE KOMISJI GÓRNOŚLĄSKIEJ.

W uzupełnieniu wiadomości o kończeniu prac komisji granicznej w powiatach południowych i północnych donoszą, że prace w powiecie raciborskim i rybnickim są już ukończone, a w pow. gliwickim skończą się zapewne wkrótce. Przy rozgraniczaniu w powiatach północnych, Polska straciła „młyn Kruppa”, w którym podczas wojny wyrabiano dynamit i inne materiały wybuchowe, a obecnie wyrabia się maszyny.

DZIWNE PRETENSJE.

Poselstwo sowieckie przesłało na ręce rządu polskiego notę, w której skarży się na fakt, że codziennie zgłaszają się do poselstwa sowieckiego ludzie z propozycjami sprzedaż różnymi tajnymi, przeważnie fałszowanymi dokumentami. Dzienniki warszawskie uważają te skargi za oryginalne, niepodobna bowiem wymagać od rządu polskiego, aby czuwał nad tem, by zakupowane przez bolszewików tajne dokumenty były prawdziwymi.

ETATY STAROSTW

Wczoraj w Ministerjum Spraw Wewnętrznych odbyła się konferencja starostów dla ustalenia etatów osobowych w administracji powiatowej dla prelmnarza budżetowego na r. p. (6)

Przebieg zagraniczny.

Emisja banknotów w Rosji.

W drugiej połowie października wypuszczono w Moskwie znaków pieniężnych 977,256 milionów, a w mieście Penzie na sumę 13 miliardów 337 milionów.

W trzeciej dekadzie października średnia emisja banknotów wynosiła w Sowdepji 100 miliardów dziennie, mimo, że znaki nowe na sumę pół i jednego miliona wypuszczone były dopiero w listopadzie. (6).

romyśne walki ukraińców

Ukraińskie Biuro Prasowe we Lwowie donosi, że wielki oddział pułk. Matwiejki, otoczyl ze wszystkich stron Jekatierynosław.

Według ostatnich wiadomości Humak zajęty został dnia 5-go listopada przez pułk. Dereszczuka. Powstańcy przeszli Dniepr między Czerkasami a Kaniowem.

Nad Zbruczem bolszewicy stoją przy cisnięci nad samą granicą.

Naokoło imperjalizmu

Wczorajszy (wi.) „Matin” donosi z Waszyngtonu, że Balfour przedstawił dzisiaj przy omawianiu projektu rozbrajania Hughesa, zastrzeżenia angielskie co do 1) tonażu łodzi podwodnych, 2) sorawy odnowienia rozmaitych jednostek okrętowych. Anglicy uperają się iż na niższej granicy nie może spaść poniżej 90 tysięcy ton, oraz przy niemożliwości przerwana budowy okrętów pancernych na okres 10 lat, bo wówczas stocznice byłyby zmuszone wstrzymać ruch. Jest również rzeczą możliwą, że Balfour będzie domagał się, aby Wielka Brytania mogła zatrzymać odpowiednią ilość lekkich krążowników.

Napężenie w stosunkach anglo-francuskich.

Niezwykłe napężenie, które wywołane zostało między Francją a Anglią z powodu zawarcia traktatu francusko-tureckiego w Angorze, zaostrza się. Dowiadują się, że Rząd Francuski postanowił odwołać swego ambasadora z Londynu, gdyż nie okazał on w czasie rokowań z lordem Curzonem dosyć stanowczości. Z drugiej strony zajmie miejsce gen. Courauda inny generał, gdyż gen. Couraud zajął zbyt ostre stanowisko w sprawie Cylicji.

Zajęcie Węgier Zachodnich

Z Wiednia donoszą: Na podstawie polecenia rządu rozpoczęła armja austriacka obierowanie Węgier zachodnich, z wyjątkiem terenu plebiscytowego w okolicy Szopronia. Ponieważ siła i uzbrojenie armji ustalone w traktacie pokojowym w St. Germain uniemożliwiają obsadzenie równocześnie całego terytorjum, obsadzenie tegoż terytorjum nastąpi odcinkami.

Uznanie niepodległości Egiptu.

Następstwem układów pomiędzy rządem brytyjskim a polityczną misją egipską, na czele której stoi premier Adly Yeghen basha, była umowa, która przewiduje zniesienie protektoratu Wielkiej Brytanii nad Egiptem i zawarcie stałego przymierza pomiędzy dwoma państwami.

Dokument odnośny jest już gotowy do podpisu, ale delegacja z Egiptu namyśla się jeszcze, gdyż nie podobają jej się pewne warunki proponowanego przymierza z Wielką Brytanią, która upiera się przy tem, aby jej wolno było zatrzymać w Egipcie liczną załogę wojskową dla bezpieczeństwa cudzoziemców i dla ubezpieczenia komunikacji brytyjskich w Egipcie.

Narady nad rozbrojeniem świata.

Przemówienie sekretarza Stanu Hughes'a. Prezydent Stanów Zjednoczonych zaprosił rządy Anglii, Francji, Włoch i Japonii, by wzięły udział w obecnej konferencji, mającej na celu ograniczenie zbrojeń. Również sprawa Pacyfiku i Dalekiego Wschodu ma być tutaj omawiana. Prezydent naszej Republiki byłby bardzo rad zaprosić na obecną konferencję przedstawicieli wszystkich państw, ze względu jednak na obecne warunki zaproszeni zostali przedstawiciele głównych mocarstw sprzymierzonych zaprzyjanych, którym przypadła w udziale ogólna kontrola uzbrojenia świata. W ich to ręku jest możliwość ograniczenia zbrojeń. Ze względu jednak na interesy mocarstw Dalekiego Wschodu, było wskazaniem żeby i przedstawiciele tych krajów wzięli udział w dyskusji nad kwestją Pacyfiku i zagadnieniem Dalekiego Wschodu, za zgodą więc 5 głównych mocarstw zaproszone zostały na konferencję również i Belgja, Chiny, Holandia i Portugalia. Włączenie do programu na rad naszej konferencji kwestji pacyfiku i Dalekiego Wschodu nie ma na celu odroczenia układu w sprawie ograniczenia zbrojeń, załatwienie tych kwestji winno raczej pomóc nam do osiągnięcia porozumienia i znacznie zmniejszyć, a nawet usunąć przyczyny możliwych w przyszłości sporów. Należy przypuszczać, że przez wymianę poglądów, w tak odpowiedniej jak obecna chwila reprezentowane tutaj rządy znajdują podstawy dla porozumienia (Tekst skażony). Świat cały z uwagą kieruje oczy na tę konferencję i oczekuje od niej uwolnienia ludzkości od przytłaczającego ją ciężaru, spowodowanego rywalizacją w przygotowaniach wojennych. Rząd amerykański jest zwolennikiem naprawy tego stanu rzeczy bez zbytecznej zwłoki. Dlatego też proponujemy, by konferencja przystąpiła odrazu do rozpatrzenia kwestji ograniczenia uzbrojeń. To nie znaczy jednak żebyśmy mieli odroczyć badanie zagadnienia Dalekiego Wschodu. (Tekst skażony). Kwestje te mające wielkie znaczenie, wymagają jaknajrychlejszego rozwiązania. Mamy nadzieję, że zostaną natychmiast poczynione kroki dla rozwiązania tych spraw w sposób odpowiadający ich znaczeniu. Ujawniła się tutaj myśl, że najslusniejszą drogą, zmierzającą do celu, będzie racjonalny podział pracy między komisje. Propozycja ograniczenia uzbrojenia, drogą układu między mocarstwami nie jest nową.

Daremność dotychczasowych wysiłków niechaj będzie dla nas ostrzeżeniem. Nie będzie zbytecznym przypomnieć sobie szlachetne aspiracje, które 23 lata temu były ujawnione w reskrypcie cesarza rosyjskiego. Podkreślone zostało wówczas z całym naciskiem i z całą jasnością, że siły duchowe i fizyczne narodu, praca i kapitał nie znajdują właściwego zastosowania i użyte bywają zazwyczaj nieprodukcyjne. Ogromne sumy pieniężne są poświęcone okropnych narzędzi zniszczenia, które chociaż dziś stanowią ostatnie słowo techniki, jutro już tracą całkowicie swoją wartość na skutek nowego w tej dziedzinie wynalazku. Kultura narodowa, rozwój gospodarczy i dążenie do dobrobytu są hamowane, wraz ze zwiększającym się ciężarem przygotowań wojennych. Systemowi uzbrojeń należy przypisać kryzys ekonomiczny współczesnego świata. Niebezpieczeństwo, które tkwi w gromadzeniu materiału wojennego powoduje, że zbrojny pokój dni naszych zmienia się w przygnębiającą zmurę, którą coraz trudniej jest znieść. Co raz wyraźniejszym jest, że jeżeli ten stan rzeczy trwać będzie dłużej, doprowadzić on musi do katastrofy, której wszyscy chcemy uniknąć i na myśl o której wzdyga się każdy myślący człowiek. Skończyć raz nareszcie ze starymi wojennymi argumentami i znaleźć środki zapobieżenia katastrofie, która grozi całemu światu, oto jest powszechny obowiązek. W tym właśnie celu zainicjował cesarz rosyjski konferencję, która odbyła się w Hadze w roku 1899. Konferencja ta miała wielkie znaczenie narady jej wnioski nie dały jednak poważnych rezultatów w kwestji pokojowego sposobu zlagodzenia; sposobów międzynarodowych. Rezolucje tej konferencji wyraziły jednak opinię o konieczności ograniczenia ciężarów wojennych stanowiących tak ciężkie brzemienie dla świata. W tych też rezolucjach wyrażone były życzenia by w interesie powiększenia materialnego i moralnego dobrobytu ludzkości rządy przystąpiły do zbadania możliwości ograniczeń sił zbrojnych na lądzie i morzu i zmniejszenia budżetów wojennych.

W 10 lat później sekretarz stanu Stanów Zjednoczonych Root w odpowiedzi na notę ambasadora rosyjskiego zaznaczył, że rezerwuje sobie prawo poddania pod rozważanie na następnej konferencji pokojowej sprawy redukcji uzbrojeń w tej nadziei, że jeżeli nie będzie mogło to być całkowicie osiągnięte, to przynajmniej zostanie na tej drodze zaznaczony jakiś postęp. Stanowisko to zaniepokoiło cesarza niemieckiego, który zaznaczył, że w razie, gdyby miało dojść do debat nad sprawą rozbrojenia nie wysła on swoich delegatów.

Jednak wobec przyjętej na pierwszej konferencji w Hadze rezolucji delegaci Stanów Zjednoczonych otrzymali instrukcje, żeby kwestję zmniejszenia uzbrojeń uważać w dalszym ciągu za aktualną. Z powodu przeszkód na jakie druga konferencja Haska na potkała sprawa ograniczenia zbrojeń nie mogła być rozstrzygnięta, chociaż konferencja ujawniła skłonności dla pokojowego sposobu załatwiania sporów międzynarodowych które miały swój wyraz w rezolucji zaczynającej się od słów: „Konferencja potwierdza rezolucję przyjętą przez konferencję z roku 1899 dotyczącą ograniczenia wojennych wydatków i t.d.

Głosy prasy angielskiej.

Prasa angielska w dalszym ciągu omawia propozycję Hughesa. „Times” zauważa, że urzeczywistnienie programu amerykańskiego w sprawie ograniczenia zbrojeń na morzu, natrafi na poważne przeszkody, jednakowoż trzeba będzie usiłować uregulować sprawę rozbrojenia na zasadach, zaproponowanych przez Amerykę. Trzeba bowiem znaleźć drogę, która zmniejszy wydatki poszczególnych państw na zbrojnia wojenne.

Pułkownik Reppington pisze w „Daily Telegraph”, że konferencja waszyngtońska rozpoczęła się czynem, który wzbudził pośmiewisko w wszystkich. Wszyscy, którzy uginają się pod ciężarem wydatków wojennych, będą musieli ocenić należycie wartość proponowanych przez Amerykę środków ograniczenia tych wydatków.

„Westminster Gazette” stwierdza, że Anglja niema powodu do odrzucenia propozycji amerykańskich i stosowania zasady rozbrojenia w ciągu najbliższych dziesięciu lat. Pismo oświadcza, że amerykański program rozbrojenia nie będzie zakwestjonowany przez Anglję, lecz przez Japonję.

„Daily News” zauważa, że propozycje waszyngtońskie stanowią nowy krok na drodze porozumienia międzynarodowego. Oszczędności finansowe, powstające wskutek wykonania propozycji amerykańskich są tak wielkie i nieznanne do tej pory, że trudno było je odrzucić. Urzeczywistnienie tych propozycji umożliwiłoby dalszy rozwój cywilizacyjny świata.

Cukier Łośmierski

w każdej ilości w workach 100 kilo
wych polecają hurtowo

Franciszek Glugła i S-ka

Łódź, ul. Południowa 28.

Koniec okupacji G. Śląska

„Gazeta Warszawska” donosi z Paryża, że za kilka tygodni skończy się już międzysojusznicza okupacja Górnego Śląska, która trwała prawie 2 lata. Kosztowała ona dziesiątki milionów franków, które teraz Polska Niemcy będą musiały zwrócić Francji, Angli i Włochom.

Deficyt Austrii

Onegdaj przedłożył austriackiej izbie minister skarbu dr. Gürtler budżet na rok 1922. Budżet ten przewiduje wydatki na sumę 258,228.8 milionów koron, dochody zaś na sumę 93,324.6 milionów, a więc deficyt wynosi około 164 miliardów 904 milionów koron.

Porównując budżet przedłożony z budżetem za rok 1921, wydatki zwiększyły się obecnie o 187,625 milionów, dochody o 63,841 milionów czyli deficyt zwiększył się o 123,786,7 milionów koron.

Na olbrzymi ten deficyt składają się m. i subwencje rządowe na środki żywności w wysokości 83,429 milionów, deficyt kolei przewoźniany jest na sumę 28,000 milionów, poczty na 512 milionów, telegrafu na 1,003 milionów, razem więc powyższe cztery pozycje dają 112,944 milionów koron. Niedobór ten powstał przedewszystkiem skutkiem spadku kursu austriackiej, a straty kursowe oblicza minister skarbu na 105,000 milionów — według stanu korony w pierwszej połowie października. Ponieważ jednak korona spada w dalszym ciągu, deficyt wzrośnie do 127,5 miliardów a nawet do 165 miliardów. Straty na kursie są pięć razy większe, niż ubiegłego roku, wynosiły bowiem 32 miliardów. Gdyby nie było tak strasznych strat kursowych oraz subwencji rządowej na żywność — budżet zamknięty był został raczej dochodami. Sanacja więc budżetu zawisła jest od sanacji waluty austriackiej.

Przemysł i handel.

— Główna warszawska z dn. 16 b. m.

4% Listy ziemskie 268	Dolary St. Zj. 3450 3500
" " za 100 m. 91	Marki niem. 15 50
5% „ m. Warsz. — —	Franki franc. 240 245
6% „ obl. m. Warsz. 116 1/2	„ „ szwał. —

Czeki i wpłaty.

Belgia 245	London 13 350 14150
Berlin 14. 13,75	Nowy Jork 3435 3625
Gdańsk 14. 13,90	Paryż 244-255
Praga 39-50	Wiedeń 65-50

Akcje:

Bank hand. — —	Ostrowiec 4400 4525
„ „ Dyskont. — —	Rudziń 1750 1725
„ „ Kredyt. 2650 2750	Starachowice 3900 4900
„ „ Zjed. z. pol. 925	Zyrardów —
Cukier 18000 17900	Borkowski 1100 1150
Dziewo 1475	Żegluga 1150 1175
Lilpop. 2665 2500	Jabkowacy 1200
	Nafta 1925 2000

Łódzka giełda nieurzędowa 14 bm.

Mk. niem.	15	—
Franki tran.	250	—
Dolary	3800	—
Fuaty	14000	—

MIMOCHEDEM

Zdarza się czasami, że ktoś, chcąc „zamknąć buzię” niewygodnym sobie osobom, usiada się do aktu, w kodeksie ustaw karnych zwanego pospolicie gwałtem. Zdarza się to bardzo często w stosunkach między ludźmi, gdy jedna ze stron, zresztą bardzo podejrzawej kandydatury, niemając na swoje usprawiedliwienie innych konkretnych dowodów tą drogą chce zmusić przeciwnika do milczenia.

Najczęściej ludzi takich nazywają bandytami, a fakt, że starali się przemocą wymusić milczenie, ma następnie dla sądu wybitne znaczenie, jako stwierdzający istotność czynionych im skądinąd zarzutów.

Przeważnie ludzi tych skazuje się na więzienie, zwłaszcza jeśli schwytano ich jeszcze z bronią w reku.

Nikt nie pozwoliłby sobie ani na chwilę przysiąc, że w szeregu ich stanęli właśnie onegdaj — posłowie. Poseł Bagiński i poseł, a zarazem eksminister Poniatowski, członekowie powszechnie znanego stronnictwa „Wyzwolenie”.

Jakie, czyje i od czego wyzwolenie ma rozumieć na celu to stronnictwo i jego członkowie. Bóg jeden raczy wiedzieć. Tym razem cel był jednak jasno nakreślony.

Wiadomo naszym czytelnikom z wczorajszej notatki o napadzie wzywanych po słów na red. Sądzevicza w Warszawie. Red. Sądzevicz, jako człowiek „starej daty”, lubiący wszystko nazywać po imieniu, nie wahał się od czasu do czasu powściągać też i pewnych nieformalności ze strony czyto owego

zgrupowania „in corpore”, czy poszczególnych jego adherentów.

Otóż chodziło właśnie o „wyzwolenie” się z pod tej zdrowej krytyki. Po długich, konspiracyjnych naradach w silnie strzeżonych podziemiach padło nagle złowrogi „biada” z ust kilkunastu spiskowców. Redaktor został skazany. Kordjanem miał być pan Poniatowski, ale że jako jednostka ostrożna, nie miał dosyć odwagi, dodano mu do pomocy towarzysza.

Z rewolwerami w zanadru, ze skrajnie zdecydowaną miną, namyślając się jeszcze przed schodami, wtargnęli nagle do redakcji, tak nagle, że mimo, iż nie wołali „repe do góry”, on sam to dla ostrożności uczynił.

Następnie krzyk, gwałt, niespodziewana pomoc i groźna postawa woźnych redakcyjnych, wreszcie niepyszna, a spieszna ucieczka napastników dają zupełny obraz temu nieudanemu debiutowi amatorów w „Kordjanie”.

Skończyło się na tłumaczeniu dwóch posłów przed posterunkowym. Szkoda, że tylko na tem, bo ktoś zaręczy...

Ale na poważniejszą stronę tego nieprzyzwoitego incydentu chce zwrócić obecnie uwagę. — Terrorystyczne metody przywódców stronnictwa mogą bardzo łatwo natężyć podobnym przykładem całe masy ich stronników politycznych. — Stąd już jeden krok do wojny domowej. O wzniecenie pożaru nietrudno!

Przykro by zaś było następnie zrzucić winę na tych, którym owe rzesze powierzyły w ręce właśnie swój spokój i istnienie. — Do „wyzwolenia” nie tędy droga. —

D—cł.

Dodatkowe obciążenie wojennych bogaczy.

Ministerstwo skarbu należało do Seimu projekt ustawy o podatku od wzbogacenia się. Zasadnicze przepisy tego projektu brzmią:

Podatkowi od wzbogacenia się podlegają:

a) osoby fizyczne, które są właścicielami gruntów, placów i budynków, położonych na obszarze Rzeczypospolitej, a nabytych w czasie od 1 stycznia 1916 roku;

b) osoby fizyczne, które od dnia 1 stycznia 1916 r. aż do dnia 1 listopada 1921 r. spłaciły przed terminem płatności częściowo lub w całości wierzycielności, obciążające hipotekę nieruchomości do tych osób należących, nie zaciągając równocześnie nowych hipotecznych zobowiązań dłużnych, o ile sfinansowane wierzycielności powstały przed 1 stycznia 1916 r.

Podatkowi temu podlegają również spłaty należące (nieobjęte) po osobach fizycznych, określonych w poprzednich ustępach niniejszego artykułu.

Od podatku są zwolnione:

a) osoby, które nabyły nieruchomości (art. 1) na zasadzie ustawy o wykonaniu reformy rolnej, tudzież ułt. wy. z dnia 17 grudnia 1920 r. o nadaniu ziemi żołnieriom W. P.

b) obywateli i reemigranci, którzy udowodnią, iż nabyli nieruchomości ze środków, przywiezionych do Polski z zagranicy;

c) osoby, które dowodnie wykażą, że nabyły nieruchomości (art. 1 p. a), względnie spłaciły wierzycielności (art. 1 p. b.) ze środków, uzyskanych w drodze realizacji majątku, posiadanego już w dniu 1 sierpnia 1914 r. lub odziedziczonego przed dniem nabycia nieruchomości względnie spłacenia wierzycielności;

d) nabywców nieruchomości w art. 1 lit. a) wymienionych za kwotę:

100.000 mk., o ile nabycie nastąpiło w 1921 r.; 75.000 — 1920 r.; 50.000 — 1919 r.; 37.500 — 1918 r.; 25.000 — 1917 r.; 12.500 — 1916 r.;

e) osoby, które spłaciły wierzycielności w art. 1 lit. b.) wymienione w kwocie do 25.000 mk. włącznie.

Art. 3. Podatek wynosi:

A. od osób wymienionych w artykule 1 punkta a.

1. 200 proc. ceny kurna, przyjętej za podstawę wymiaru opłaty stemplowej (należności prawnej) od aktu nabycia nieruchomości, po straceniu przyjętych do zapłaty długów, o ile nabycie nastąpiło w r. 1916.

2. 150 proc. powyższej sumy, o ile nabycie nastąpiło w r. 1917. 3. 100 proc. — 1918. 4. 75 proc. — 1919. 5. 50 proc. — 1920. 6. 25 proc. — 1921.

B. Od osób, wymienionych w art. 1, punktu b., 25 proc. sumy sfinansowanej wierzycielności, o ile spłata nastąpiła w r. 1916;

50 proc. powyższej sumy, o ile spłata nastąpiła w r. 1917; 75 proc. — w r. 1918; 100 proc. — w r. 1919; 150 proc. — w r. 1920; 200 proc. — w r. 1921.

Art. 4. Każdy płatnik (art. 1) jest obowiązany przy nabywaniu odń podatku (art. 3.) obliczyć i wnieść w ciągu miesiąca, licząc od dnia następnego po ogłoszeniu ustawy niniejszej, do Kasy skarbowej (Urzędu podatkowego) tego okręgu, w którym położona jest nieruchomość, określona w art. 1.

Na to, winien płatnik w tym samym terminie przesłać właściwej Izbie skarbowej szczególne obciążenie podatku wraz z dowodem jego uiszczenia. W obliczeniu tem należy określić dokładne nieruchomości, termin i cenę nabycia, osobę, od której ją nabyto, tudzież zamieścić wiadomości o tem, kiedy, gdzie i w jakiej kwocie obrabano opłatę skarbową od aktu nabycia nieruchomości.

Ustawa przewiduje kary za podanie niższej kwoty lub zwłokę w płaceniu podatku, określa tryb postępowania dla zwolnionych od podatku, dalej określa sposób przyjmowania podatku, nietylko przez urzędy skarbowe, ale i przez P. K. O., Banki dewizowe etc., wreszcie zawiera przepisy karne w razie niezapłacenia podatku, który korzysta z ustawowego pierwszeństwa zaspokolenia przed wszelkimi innymi przywilejami i obciążeniami hipotecznymi.

Powyzszy projekt jest bardzo poważną poprawką projektu o daninie państwowej, warstwy posiadające i to właśnie te, dla których

wojna i połączone z nią gospodarcze przemiany stały się źródłem łatwego wzbogacenia się, zostały teraz dodatkowo obciążone w bardzo wydatnej mierze. Min. Michałski odiera w ten sposób ściśle rzeczowo zarzut, jakoby prowadził politykę oszczędzania paskarzy i milionerów wojennych. Mamy nadzieję, że ostrze demagogicznej opozycji przeciw daninie zostanie teraz stępione. Oczywiście szczegóły nowego projektu mogą jeszcze uleść dufym zmianom. Projekt traktuje wszystkie dziedziny jako jednolitą całość, a tymczasem stopa podatkowa, wymiar należności, daję spadek waluty, i łatwość bogacenia się z wojny nie były we wszystkich b. zaborach jednakowe. Stąd, dodaje „Głos Narodu”, zapewne podniosą się skargi na nierównomierność obciążenia w różnych dziedzinach.

KRONIKA

— 0 —

— Wystawa polskiej sztuki drukarskiej.

W końcu roku bieżącego otwartą będzie w kamienicy Baryczków na Starem mieście w Warszawie wielka wystawa sztuki drukarskiej w Polsce, która postawiła sobie do wypełnienia dwa cele zasadnicze: przez zgromadzenie najwybitniejszych pod względem artystycznym eksponatów wydawniczych, uczynić przegląd dotychczasowych w tej dziedzinie prac, twórczych a nadto być punktem wyjścia dla dalszego rozwoju druku w Polsce. Działalność organizacyjna Komitetu jest w pełnym biegu. Wśród działań Komitetów lokalnych w Krakowie, Lwowie, Poznaniu i Wnie niewątpliwie zapewni wystawie wybór najprzedniejszych materiałów i to zarówno w dziale współczesnym, jak i retroaktywnym. Odnosnie zwłaszcza do tego ostatniego Komitet poczynił starania o zapewnienie sobie po nocy bibliotek prywatnych i publicznych, które ułożenią swe zbiory w najcenniejszych drukach polskich od V w. począwszy. Wobec konieczności rychłego skatolowania eksponatów, Komitet wystawy zwraca się o jaknajspieszniejsze nadeślanie zadeklarowanych okazów z uwagi na ogrom materiału, a szczerpność miejsca, przyjmowane będą jedynie takie, które świadczą o na wyższym poziomie artystycznym. Ostatni termin zgłoszeń usiada się na d. 20 b. m. Eksponaty, zgłoszenia przyjmuje Komitet wystawy codziennie od 12—2 w poł. w kamienicy Baryczków. (6)

— Wycofanie banknotów.

Polska krajowa kasa pożyczkowa (PKKP) podaje do wiadomości, że za zgodą ministerstwa skarbu wycofuje z obiegu następujące bilety swoje pierwszej emisji: 500 markowe, wzoru biletów okupacyjnych, z datą 15 stycznia 1919 r., podpisane przez dyrektorów: St. Karpińskiego, Chmura, b. skarbnika głównego M. Karpusa;

100 markowe z wizerunkiem Kościuszki, datowane 15 lutego 1919 r., podpisane przez dyrektorów: St. Karpińskiego, Chmura i skarbnika głównego M. Karpusa, na papierze różnowym i białym;

1000 markowe z wizerunkiem Kościuszki, datowane 17 maja 1919 r., podpisane przez dyrektorów: D. Alana, J. Zarzyckiego i skarbnika głównego M. Karpusa, na papierze różnowym i białym.

Powyzsze bilety będą przyjmowane powszechnie do zapłaty, jak również we wszystkich oddziałach polskiej krajowej kasy pożyczkowej, urzędach kasach skarbowych, kolejowych, pocztowych i w ogóle w kasach instytucji państwowych na opłatę wszelkich należności, tyko do 15 grudnia r. o.

Po tym terminie ustaje obowiązek przyjmowania biletów tych do zapłaty. Mogą być one tylko wymieniane na bilet 11 emisji jedynie w oddziałach polskiej krajowej kasy pożyczkowej aż do 15 stycznia 1922 r.

Koszty przesyłek pocztowych biletów, zgłaszanych do wymiany, ponosi ten posiadacz.

Z dniem 15 stycznia 1922 r. usiada zupełnie obowiązek opłaty wspomnianych biletów.

— Prozne zabiegi.

Po daremnych usiłowaniach dźwignięcia marki niemieckiej kosztem polskiej, nawet szarna giełda już daje za wygraną. Według bowiem prasy żydowskiej, na tej giełdzie panuje przekonanie, że marka polska już nie spadnie. Natomiast są widoki wyższej marki polskiej. (6)

— Licytacja koni wojskowych.

W dn. 18 b. m. o godz. 9—ej w Skierniewicach, w dniu 25 b. m. o godz. 9—ej we Włocławku i w dniu 22 i 29 b. m. w Łodzi na Placu Dąbrowskiego odbędą się sprzedaż koni z licytacji. —

(—) Przemianowanie ulicy.

Ulica Sw. Luizy ma być przemianowana na ulicę 28 p. Strz. Kantowskich.

(—) Lista starszeństwa oficerów.

Nareszcie ogłoszoną została lista oficerów zawodowych t. j. tych, którzy stale pozostaną na służbie wojskowej z jednoczesnym oznaczeniem ich starszeństwa, jak również lista oficerów rezerwowych, wśród których znajdują się przeważnie oficerowie występujący z W. P. na własną prośbę.

Komunikat.

Zarząd Łódzkiego Oddziału Związku Harcerstwa polskiego zawiadamia, że w niedzielę 20 listopada o g. 5 wieczorem w sali Województwa przy ul. Zawadzkiej № 11 odbędzie się roczne Ogólne Zebranie członków Koła przyjaciel Harcerstwa.

Porządek dzienny prócz sprawozdań obejmuje i wybory do Zarządu (Patronatu) Koła przyjaciel Harcerstwa Hufca Łódzkiego.

O przybycie na zebranie proszeni są nie tylko członkowie, ale i osoby, interesujące się Harcerstwem. Osobne zawiadomienia rozsyłane nie będą. (6) 390.

(—) Na czytelnię dla uczniów.

Zapowiedziany na piątek „Wieczór piosenki i arii operowych“ zapowiada się bardzo dobrze. Prócz możliwości usłyszenia A. Dobosa i H. Leskiej skłania bywalców koncertowych do nabycia biletu i fakt, że dochód przeznaczony jest na założenie czytelni dla młodzieży szkół średnich. Bardzo niewielka ilość biletów pozostałych jest do nabycia w cukierni Komara. w dniu koncertu od 4 pp. w kasie Filharmonji.

Wobec istniejącego w Poznaniu zatargu pomiędzy Związkiem Banków Polski Zachodniej a Związkiem Bankowców w Poznaniu, Zarząd Związku Zawodowego Pracowników Bankowych w Łodzi przestrzega wszystkich Kolegów przed przyjmowaniem posad w bankach w Poznaniu pod groźbą postawienia pod pręgierz opinii publicznej. Łódź, 17-go listopada 1921. 394.

Z Teatru.

Dzisiejsza premiera komedji „Głuszc, Krzywoszewskiego zapowiada się bardzo ciekawie i budzi duże zainteresowanie bywalców teatralnych. Nowa wysawa a także pomysłowa w reżyserji dyr. Zygmunta Noskowskiego inscenizacja, wręcz sztuce. tyle popularnego autora jak Krzywoszewski, zapewnione powodzenie.

Obsada komedji nader szczęśliwie dobrane: p. p. Wrześniowska, Rodowiczowa, Swierczewska i p. Jarkowska, w obsadzie męskiej pole do popisu mają p. p. Wiśniewski, Kwiatkowski i Oswald z dyr. Zygmuntem Noskowskim na czele.

W podanej wczoraj notatce o nowej wystawie, zaznaczyć musimy że dekoracje są wykonane wg. oryginalnego planu p. A. Pronaszk, a nie wg. koncesji teatrów warszawskich. Wykonał prace malarskie p. Nagibor, a całość wywiera niezwykle artystyczne wrażenie i stanowić będzie prawdziwą niespodziankę. Coraz bardziej ożywiali się reper-

tuar, jak i zgranie się zespołu artystów, zapewnią niemal codziennie widownie. Na „Zakochanych“ teatr był wysprzedany, a „Wilki w nocy“ Rittnera grane są z niesłabnącym powodzeniem. Zwłaszcza zasłużonem uznaniem cieszą się p. p. Krzywinka, Jarkowska i doskonały p. Snay. Dzisiejsza premiera bez wątplenia przyczyni się do wznowienia frekwencji publiczności i ustali coraz wyraźniej znaczący się powodzenie.

Z sądu.

Smutne wasale.

Sąd Okręgowy m. Łodzi na posiedzeniu w dniu 15 listopada r. b. rozpoznawał następującą sprawę:

W dniu 29 stycznia 1921 r. w Łodzi odbył się ślub Adama Szyncera z Bronisławą Lemiakową. Gdy orszak ślubny wyruszył do kościoła z mieszkania, brat narzeczonej Stanisław Lemiak, dla uczczenia chwili wystrzelił trzy razy na wiwat z rewolweru. Jedną z kul ugodziła obecną tam Stanisławę Darnikowską, powodując prawie natychmiastowy zgon.

Badany oskarżony Stanisław Lemiak przyznał, że gdy chciał zabezpieczyć spuszczone już ku dołowi rewolwer, nastąpił niespodziewany wyszał i że ku a prawdopodobnie odbiła się o kamień i trafiła Darnikowską.

Sąd uznał Stanisława Lemiaka za winnego zażania przez nieostrożność śmierci wyszałem z rewolweru Stanisławie Darnikowskiej i skazał go na karę więzienia na przeciąg miesięcy trzech (3), którą to karę z mocy art. 5 ustawy o amnestji z dnia 24 maja 1921 r. uznał za darowaną. Zasądził od Lemiaka opłat sądowych 120 mk. Dowód rzeczowy rewolwer postanowił zniszczyć.

Skrzynka do listów

SZANOWNY PANIE REDAKTORZE!

W sobotnim numerze „Rozwoju“ z dnia 12 listopada przeczytałem następującą notatkę:

„Komisarjat Rządu zezwolił na urządzenie kwesty otwartej w lokalach fabrykach w Łodzi, w biurach przedsiębiorstw i poczty dla wdów i sierot po zmarłych pracownikach poczty, telegrafów i telefonów“.

Z powodów, które przytoczę poniżej, nie mogę pominąć podobnej notatki milczeniem. Uprzejmie przeto proszę Szanownego Pana Redaktora o łaskawe umieszczenie w swem poczytnem piśmie moich uwag.

Obchodzi mnie bardzo los wdów i sierot po zmarłych pracownikach państwowych wogóle, ponieważ sam jestem urzędnikiem państwowym i przyjmuję udział w pracach organizacji urzędniczych. Nie rozumiem jednak podobnego załatwienia sprawy za pośrednictwem ofiarności publicznej, która nie powinna być nadużywana. — Oczywiście jest to bardzo wygodne. Urządza się kwestę, pieniądze wpłyną, no i koniec. Tak, ale to będzie koniec nie dla wszystkich.

Dziś urządzimy kwestę dla wdów i sierot po zmarłych pracownikach poczty, telegrafów i telefonów, a jutro — być może po pracownikach kolejowych (bo przecież wszyscy mają równe prawa). Następnie pozostaje cały szereg innych pracowników państwowych, a więc: administracyjno-politycznych skarbowych, celników, sędziów, nauczycieli, asekuracyjnych, rolniczych, sanitarnych, weterynaryjnych i t. d. i t. d. Wszyscy niemal posiadają swoje związki i organizacje zawodowe lub ekonomiczne, a nie ulega żadnej wątpliwości, że wszyscy sa w tem położeniu materialnem, co i urzędnicy poczty i telegrafów, bo sa urzędnikami państwowymi. A gdy droga już będzie utworzona, stanimy kolejno w tak zwanym „ogonku“ przed Komisarjatami Rządu i Starostwami i ubiegając się będziemy o zezwolenie na kwestę (mówimy wyraźnie — na zebranie) dla naszych urzędniczych wdów i sierot. — A „ogonek“ taki nigdy nie zmalałe, bo kto raz spr-

Likiery i wódki

Pierwszego Galicyjskiego Tow. Akc. Rafinerji Spirytusu

dawniej Juljusz Mikolasech poleca hurtowo ze składu po cenach konkurencyjnych

DOM HANDLOWY

Edmund Bogduński ul. DZIELNA 30

Skład otwarty od 8,30 r do 4,30 pp. bez przerwy 383K1

wę w podobny sposób załatwił nie omieszka ponownie tam stanąć po pewnym terminie.

Nie tędy droga do ulżenia losowi wdów i sierot po zmarłych pracownikach państwowych. Kierunek mylny i nie doprowadzi do pożądanego celu, a obniży tylko w społeczeństwie godność urzędnika państwowego. — Urzędnicy państwowi, jakkolwiek stan materialny ich jest przerażający, nie mogą stać się żebrakami i wyciągać ręki po jałmużnę, bo obróci się to w nałóg, który trudno wykorzenić.

Do opiekowania się losami wdów i sierot po zmarłych pracownikach państwowych przede wszystkim jest powołany Rząd. Ponieważ jednak narazie pomoc jego w tych sprawach jest nikła lub żadna (zważyć musimy tu stadium odbywającej się jeszcze i nieukończonyj organizacji państwowości naszej) to oczywiście muszą się zająć tem z konieczności poszczególne związki zawodowe urzędnicze, do których obowiązku należy obmyślenie różnych środków możliwych. Lecz uciekanie się do kwesty publicznej jest tylko półśrodkiem, którego trzeba unikać, bo stwarza się przez to precedens zgubny w skutkach.

Jak już wyżej zaznaczyłem, ofiarnosc społeczeństwa dla tego rodzaju spraw nie powinna być nadużywana, gdyż społeczeństwo ma bardzo wiele prawdziwych obowiązków, i wskutek tego nie wolno go zniechęcać stwarzaniem nowych i nowych powodów do składania ofiar. Nie jestem powołany do wyliczania obowiązków społeczeństwa, ale ponieważ jest mowa o wdowach i sierotach, więc zwracam uwagę różnych kwestarzy na inwalidów wojennych, oraz wdowy i sieroty po tych, którzy najwyższą ponieśli ofiarę, bo życie oddali ojczyźnie na placu boju. — O nich to społeczeństwo nie może zapominać nigdy i ofiarnosc jego dla nich jest rzeczywiście bezwzględny obowiązek stałym.

Racz przyjąć, Szanowny Panie Redaktorze, wyrazy szacunku i poważania Leopold Boryslawski.

(Zgadżamy się wprawdzie z Szan. autorem listu, że w pierwszym rzędzie rząd powinien się zająć losem wdów i sierot, w obecnym jednakże ciężkim położeniu nie jest w możliwości uczynić tego w należytej mierze, wobec czego — przynajmniej na razie nie pozostaje nic innego, niż żeby społeczeństwo zajęło się niemi. — List ten umieszczamy jako charakterystykę pewnych prądów, nurtujących w kołach urzędniczych. Przep. red.)

Komunikacja między państwami sukcesyjnymi.

Na konferencji państw sukcesyjnych w Portorose omawiana była sprawa przywrócenia połączeń telegraficznych i telefonicznych między państwami, które powstały na gruzach mocharji austro-węgierskiej. Zawarto porozumienie zgodnie z konferencją madrycką i w duchu umowy polsko-czeskiej: Polska ma w tej konferencji zastrzeżone prawo przystępowania do umów, zawieranych przez państwa sukcesyjne.

Z Warszawy.

—0—

WALKI POSELSKIE

Z Warszawy donoszą: W zeszłym tygodniu na posiedzeniu posłów wielkopolskich i pomorskich w dyskusji nad wydalaniem robotników z zakładów wojskowych poseł Nader z N. P. R., utrzymywał, iż takie postępowanie rządu pcha robotników do komunizmu. Na to wtrącił poseł Bigoński (ch-a „I do N. P. R tu“). W tej chwili zawołał poseł Nader pod adresem posła Bigońskiego. „smarkacz“. Poseł Bigoński zawołał na to w uniesieniu: „Są ludzie, którzy nie mogą obrazić uczciwego człowieka“. Na to zawołał Nader: „Szpicell“ Wówczas poseł Bigoński, podeszedł do Nadera i spoliczkował go. Podczas tumultu, stąd powstałego, poseł ks. Stychel zamknął posiedzenie. (3)

CORAZ GORZEJ

Do mieszkania, zajmowanego przez pułkownika sztabu gener. W. P. przy ul. Służewskiej nr. 7 m. 3 wtargnęła 10 listopada b. r. policja państwowa z zastępcą komisarza IX okręgu na czele, wprowadzając przemocą nowego lokatora p. Józefa Lewandowskiego z rodziną, złożoną z 6 osób i meblami przywiezionymi na wozach.

Przemocą wyłamano dwoje drzwi i pod osłoną policji zniesiono meble, zasłaniając niemi zupełnie pokój, przez który muszą przechodzić wszyscy, oraz uniemożliwiono właścicielowi mieszkania używanie sprzętów tam stojących.

Mieszkanie zajmowane przez właściciela na podstawie umowy od września 1919 roku składa się z 6 pokoi, z których 4 zajęte są przez pułkownika, jego żonę, matkę i służącą, zaś 2 pokoje wynajęte są dwóm lokatorom. Komentarze zbyteczne. (3)

DOBRY PRZYKŁAD

Sąd pokoju w Warszawie skazał niejakięgo Tenenbauma na 6 miesięcy więzienia, 200 tysięcy marek grzywny, oraz na 20,200 mk. opłat sądowych — za usiłowanie kupna waluty zagranicznej.

W razie niemożności zapłacenia powyższycum — na dodatkowe więzienie 6-cio miesięczne (razem 12 miesięcy.)

Niezależnie od tego, sędzia nakazał natychmiastowe uwięzienie Tenenbauma do czasu złożenia poręki w sumie pół miliona marek.

Wyrok ten powinien być nie małą przestrogą dla czarnogłędziarzy, nawet dla pokrewnych im „walutowców“, działających nie tylko na terenie Placu Bankowego. (1)

Więści z kraju.

—0—

KATASTROFA KOLEJOWA POD LUBLINEM.

Aszą nam z Lublina: onegdaj o godz. 7 rano, w pobliżu stacji Motycz, zaszedł poważny wypadek kolejowy, pociągając za sobą znaczne szkody.

Pociąg towarowy, który wyszedł z Lublina, przejeżdżając stację Motycz, mimo zamkniętych semaforów, zaraz za stacją najechał na drugi pociąg manewrujący, pociąg towarowy.

Skutki zderzenia były fatalne, gdyż 11 wagonów z ziemniakami zostało doszczętnie rozstraskanych, parę wagonów poważnie uszkodzonych, oraz 3 osoby ciężko ranne.

Wskutek zawalenia i uszkodzenia toru, pociąg osobowy, który miał wyjechać z Lublina o godz. 8 m. 30 rano, wyszedł dopiero o godz. 10 rano i pasażerowie na stacji Motycz musieli przesiadać do drugiego pociągu po za miejscem wypadku.

Ruch innych pociągów został całkowicie wstrzymany, aż do godziny 7 wieczór. Odpowiedzialność ponosi maszynista, który zasnął przejeżdżając stację Motycz. (3)

NA STARĄ NUTE.

(X) Przed kilku dniami przytrzymał urządnicy celni w Sosnowcu, na moście Szopienickim, bandę przemytników pieniędzy z Krakowa.

Wśród aresztowanych znajduje się Marja Kacharak vel Kawińska, Jan Antonowicz i Stanisław Wesołowski.

Przy aresztowanych znaleziono olbrzymie ilości monet złotych i srebrnych, nabytych od spekulantów krakowskich. Jak stwierdzono, aresztowani byli w stałym porozumieniu ze spekulantami na krakowskiej czarnej giełdzie, a nabywane waluty w złocie i srebrze przewozili oni zagranicę. Proceder ten uprawiali oni od dłuższego czasu.

Aresztowanych odstawiono do więzienia w Krakowie. (1)

PROTEST.

Lubany przywódca hakatystów, właściciel ziemski z Wielkopolski, p. Tiedemann, otrzymał od władz polskich nakaz zlikwidowania swego majątku. P. Tiedemann uznaje ten nakaz za pogwałcenie traktatu wersalskiego i wystąpił protesty do Ligi Narodów i Rady ambasadorów. Kto gwałcił prawa ludzkości, o tem protest nie wspomina. (6)

POMORSKIE „MONTE CARLO“.

Jak donosi prasa polska w Gdańsku, do Sopot przyjechała niedawno pewną pani z Polski i dawszy się uwieść namiętności gry, zagościła do kasyna sopockiego. I stało się, co się dzieje chyba dość często. — zgrała się do grosza. Znalazszy się nagle bez środków nawet na powrót, zwróciła się do zarządu kasyna z prośbą, o wyasygnowanie pewnej najkonieczniejszej sumy, chociażby w formie pożyczki; przypuszczała w swojej naiwności, że w Sopocie obchodzą się z klientelą podobnie jak w Monte Carlo, gdzie graczom, którzy pozostawiają wszystko swoje na miejscu, udzieleno t. zw. „wiatyku“ odprawy pieniężnej, koniecznej na powrót do domu.

Na tę prośbę odpowiedziano jej, że winna zwrócić się do sopockiego magistratu, gdzie jej wyasygnują pewną sumę. Zaledwie jednak pani owa przekroczyła próg magistratu, wciągnięto ją, jak samą donosi, do wnętrza i wtrącono do jakiegoś lochu aresztanckiego. Przerażona i zdenerwowana, przeleżała na nagich deskach więziennej pryczy, a do piero na drugi dzień pod eskortą odstawiono ją na dworzec i wyprawiono do Tczewa czwartą klasą. Pani owa leży obecnie w Tczewie w hotelu ciężko chora i niezdolna do uzyskania jakiegokolwiek satysfakcji za owo brutalne obejście się.

Fakt ten chyba będzie dostateczną wskazówką dla graczy, co sędzić mają o sopockim kasynie i o jego lojalności wobec tych, z których żyją.

Ze świata

—0—

NIEMIECKIE ROZWYDRZENIE

W okolicy Berlina leży jezioro Wannsee, jedna z głównych aren sportu wodnego stolicy Niemiec. Pełno tam klubów wioślarskich i żeglarskich, wszystko jest najpiękniej uregulowane przepisami i t. p. I oto w tym centrum niemieckiej cywilizacji sportowej wydarza się katastrofa—jeden parostatek wycieczkowy najeżdża na drugi, przecina go prawie na pół i w rezultacie 16 osób tonie. A nie było wtedy ani mgły, ani innych nieszcześliwych okoliczności, tylko poprostu kapitan i sternik jednego z parowców popili się do nieprzytomności i urządzali sobie „kawalerską“ jazdę po jeziorze.

Statek z pijanym kapitanem i sternikiem wynajęty był przez jeden z klubów sportowych na cały dzień i wywoływał swoją ek-

strawagancką jazdę zdziwienie. Płynął bardzo szybko, zygżakiem, zawadając o promy przyczem, do wody padał nieustannie grad opróżnionych butelek, a z pokładu i kajut rozlegały się chóralne ryki pijanych wycieczkowiczów.

Wreszcie płynąc fałszywym szlakiem, przeciął drogę innemu mniejszemu parowcowi, który miał około 60 pasażerów na pokładzie, i mimo ostrzegawczych sygnałów, nie zmienił kursu, zatopił ów parowczyk, nie stopnie zaś pijany kapitan pięściami odpedzał ludzi od alarmowego dzwonu i wyrwał z rąk pasy ratunkowe tym, którzy chcieli je rzucić tonącym. Rezultat—śmierć 16 osób.

POJEDYNEK AKADEMIKÓW

Zycie akademickie, górne i ichmurne, od wieków odznacza się swoją pogodą i żartobliwym stosunkiem do twardej rzeczywistości. Młodzież przyzwyczajona do niedostatku, z konieczności inaczej patrzy na świat, ludzi i stosunki, aniżeli ogół społeczeństwa. Ten humor i niefrasobliwość stały się tradycją międzynarodową.

Wśród ciężkiej pracy naukowej i ciągłych zabiegów o chleb powszedni, między nauką a pracą płata nieraz t. zw., psie figle, na które przyzwyczailiśmy się patrzeć przez palce.

Przed paru dniami zdarzył się w Alzacji taki figiel, zaaranżowany przez wesolą młodzież akademicką. Pewnego dnia, w kilka minut po wschodzie słońca automobil zajęty przez czterech młodych panów zajechał do parku Rebberg, niedaleko Muelhausen w Alzacji. Panowie ci wszyscy jednakowo ubrani, posiadali na sobie czarne, tradycyjne garnitury używane tylko podczas uroczystości. Ku wielkiemu zdziwieniu przechodniów w parę minut zajechał w to samo miejsce drugi samochód przewożąc znowu czterech panów, uroczyste ubranych.

Na powyższe miejsce przybyli dwaj studenci, jeden z instytutu chemicznego, drugi ze szkoły tkackiej celem uregulowania między sobą poważnej sprawy honorowej. Każdy z nich przywiózł ze sobą dwóch świadków i po jednym doktorze, jak wymagają przepisy pojedynkowe. Błdzi, choć dumni adwersarze, podniósłszy kolnierze swoich smokingów, ustawili się do siebie plecami w dług wskazówek specjalisty, który kierował walką według zasad sztuki pojedynkowej. Przeszedłszy każdy po 5 kroków—przeciwnicy zwrócili się do siebie twarzami i dali ognia.

Jeden z przeciwników zachwiał się i upadł. Jego świadkowie przenieśli go na auto, a lekarz zakrzętnął się około rany, która wydawała się być bardzo ciężką. Wkrótce jednak wystraszony zwycięzca miał się przekonać, że padł ofiarą „kawału“. Pistolety nabite były ślepyimi nabojami. Zaś obficie płynąca krew była tylko rozczynem chemicznym, spreparowanym przez przyszłego chemika.

Ofiara pojedynku krwawego był zwycięzca nad którym niemilosiernie zakpił niedoszły chemik.

LUDNOŚĆ LOTWY.

Wydawane przez lotewskie państwowe biuro statystyczne „Annuaire Statistique de la Latvia pour l'annee 1920“ podaje następujące dane o ludności państwa: Na terytorjum Lotwy, liczącem 65,684 kilmtr. kw. mieszkało w dn. 31 grudnia r. 1920 — 1,727,500 osób, czyli 26,3 na 1 kilmtr. Podług spisu w czerwcu r. 1920 ludność Lotwy wynosiła 1,596,131. Przyrost łomaczy się przylączył niem nowych miejscowości i powrotem uchodźców.

Jeżeli porównać te liczby z liczbami z r. 1897 (1,929,387 mieszkańców) i r. 1914 (2,552,000) widzimy, że ilość mieszkańców zmniejszyła się. Tak np. Ryga straciła w czasie wojny około 300,000 mieszkańców (w r. 1920 — 225,000 mieszk., w r. 1914 — 520,000, w r. 1897 — 282,230). Przyrost ludności odbywa się tylko na drodze mechanicznej, t. j. dzięki powrotowi uchodźców.

W ciągu r. 1920 powróciło z Rosji około 83,000 uchodźców i w tymże roku zarejestrowano o 1,361 wypadków śmierci więcej, niż urodzeń. (RUSSPRESS).

Lista poległych Łodzian.

0000

Kazimierz Preter, kapral 2 p.p. Legionów, ur. w Łodzi 4. 8. 1898 r. ranny pod w. Mora w, um. 27 maja 1920 r. w szp. w Mińsku.

Franciszek Pajak urodzony w Łodzi, szer. 3 pułku strzelców Podhalańskich, poległ w walkach pod Indurą dn. 24 września 1920 r.

Tadeusz Zieliński, plutonowy 34p. piechoty, ur. na Polesiu dn. 20 lutego 1900 r.

Stanisław Kwiatkowski, ur. 1899 14 lutego, poległ we wsi Trzeszczanach pod Hrubieszowem 2 września 1920 r.

Ostrowski Antoni, st. żołn. 28 p. p. ur.

dnia 31 maja 1900 r. w Zeronicach. Poległ dnia 22 czerwca 1919 r. pod stacją Podwysokie.

Longin Ostrowski ur. 1901 r., służył w 9-tym pułku ułanów jako plutonowy, zginął 19 X. 1919 w bitwie pod Saruchami Górnymi pow. Rohatynski.

Feliks Nasiałczyk, szer. II baonu 8 p. Legionów, 7 kompanii, ur. 1899 w Łodzi poległ pod Dobrosinem w Galicji Wschodniej dn. 9 marca 1919 r.

Synkowiak Władysław ur. dn. 10 września 1900 r. służył 60 pułku piechoty. Zginął 25 czerwca 1920 r. nad Berezyną.

Antoni Nogacki, ochotnik 1-szego pułku Brygady Syberyjskiej 2 giej Kompanii karabinów maszynowych, urodził się 1903 r. Poległ w walkach pod Radzyminem.

Feliks Keller, st. szer. 8 p. p. Legionów urodzony w Łodzi 1899, poległ śmiercią walecznych dn. 2 czerwca 1920 r. pod Dotkinowem pow. Wileński, ziemi Wilejskiej. Pochowany w Onyskach.

Władysław Zasada, szer. 6 p. Legionów ur. w Łodzi 16 marca 1898 r., poległ 2 czerwca 1920 w walce pod Borodajanką.

Skowroński Stanisław, szer. 4 rap. komp. Sanitarna w Łodzi 12 marca 1898 r., zmarł 8 lutego 20 r. w szpitalu w Łodzi.

Aleksander Sochacki, urodzony 1900 r. w Łodzi, szeregowiec 53 p., 4 p. strz. wielkop., poległ pod Saryną nad Berezyną w dn. 8 maja 20 r.

Wybrański Jan, plutonowy 6 pułku Legionów, ur. 24 czerwca 1898 r., zginął 11 maja 1920 roku pod Kijowem.

Zarząd

Polskiego Domu Handlowo — Agenturowego „Poldom” Sp. Akc. w Łodzi

W niniejszym poda'e do wiadomości P. P. Akcjonariuszów, iż w myśl decyzji powziętej na Walnym Zgromadzeniu w dn. 6 listopada r. b. w sobotę dnia 19 b. m. o godz. 10 ej rano w katedrze Sw. Stanisława Kostki zostanie odprawione przez Jego Ekscelencję Ks. Biskupa Tymienieckiego nabożeństwo, a następnie odbędzie się akt poświęcenia naszego składu przy ul. Nawrot Nr. 23 i oddziału przy ul. Piotrkowskiej 144.

398D

TANIO

dla kooperatyw uczniowskich, sklepów biur i t. d. polecamy: zeszyty szkolne (16 kart) po 18 mk., papier, bruljony, ołówki, stalówki, atrament, tusz, linje i t. d. mydła toaletowe najwyższego gat. pierniki toruńskie i t. d. Sprzedaż detaliczna i hurtowa.

„U T R Z E N K A”

Sklep Państwowej Szkoły Kupieckiej w Zgierzu, ul. Łęczycka Nr. 5.

375D

Drukarnia „ROZWOJU”

przyjmuje obstalanki na wszelkie roboty drukarskie.

Dnia 6 listopada

zginął pies rasy Doberman

czarny, podpalany z nierówno obciętemi uszami. Uprasza się o odprowadzenie go na ul. Ewangelicka 16 l p. za wynagrodzeniem. Nieprawy właściciel będzie ścigany sędownie. (395K1)

Pracownia gorsetów

„MARTY”

Łódź, Piotrkowska № 130 (w podwórzu)

Poleca ra świeższe modele gorsetów zastosowane do dzisiejszych wymagań mody, biustonosze, pasy brzuszne, antigorsety i tp.

Przyjmuje się reperację przeróbki i pranie gorsetów.

Duży wybór gotowych gorsetów po znizonych cenach. ac h. 392K3

Pałta

damskie kosztują teraz 17,500, suknie 5,500, da. 2e zimowe chustki 7500 paletka dziecięca 500 i 9000. Garnitury męskie 12000, 24000 SZMECHEL i ROZNER Łódź, Piotrkowska 100, Filja " 190. 329B

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych i skórnych. ul. Ewangelicka 2. Godz. przyjęć od 9—2 i od 6—8 Panie od 5—6. 32P

Dyrekcja Alfred Strauch

Niedziela, d. 20 listopada o godz. 8 wiecz.

Sala Filharmonji

Juljan Tuwim

wygłosi przedkację literacką na temat

„Diabeł Rosji”

Bilety w kasie Filharmonji codziennie od 10—1 i 5—7 wiecz. 396p.

Szkoła Tańca W. Lipińskiego

Piotrkowska 108

Dla niezamożnej inteligencji rozpoczyna specj. kursy popularne na warunkach ulgowych. (388K1)

Zakład Kowalski

P. Dziarkowski i S. Rogowski

przyjmuje obstalanki i wszelkie reperacje wchodzące w zakres kowalstwa i sztelmarstwa.

Łódź, ul. Lipowa Nr. 21.

LECZNICA CHOROÓ ZĘBÓW

Lekarza-dentysty H. PRUSS

145 PIOTRKOWSKA 145

za plombowanie oraz wprawianie zębów opłata podfu i taksy.

upuje meble

dywany i maszyny do szycia futra garderobę i sprzęty domowe A. WAJCMAN Dzielna 19 w sklepie.

KUPUJĘ

brylanty złoto, srebro perły, diamenty, stare zęby, garderobę płacę ceny najwyższe.

Konstantynowska 7, prawa oficyna, I piętro, Z. Mili ch;

Drobne ogłoszenia.

Kupno i sprzedaż:

A.A.A. Kupuję futra, zakłady karakulowe, fokowe garderobę, bieliznę, dywany, meble, maszyny do szycia, płacę najlepiej. Wólczańska 43, Chrząnowicz. 3572-00

A.A.A. Kupię meble dywany futra garderobę bieliznę maszyny do szycia płacę najwyższe ceny Łaznik Benedykta 28 1 3 2817-3

A.A.A. Meble sypialne stołowe szafy łóżka stoły krzesła wieśniackie oraz inne sprzedaje Piotrkowska 108 Przeddziecki 3558-0

A.A.A. Meble różne z kilku pokojów wyprzedam tanio Piotrkowska 261-4 2 piętro ront 3090-4

A Meble różne dębowe sprzedam Siekiewicza 59-21 oficyna drugie wejście I piętro 2222-4

A Łóżka materace szafy bielizniarki stoły krzesła sprzedaje najtaniej Piotrkowska 101 Korczak w wtr czw 2200-2

Futro na wilkach do drogi sprzedaje za 150,000 tysięcy wiadomość Piotrkowska 182 u F Maje ranowskiego 2221-2

Do sprzedania kuchnia z zabudowaniem i pianem oraz płacie przy szosie Pabjanickiej wiadomość ul Lisnera 24 u właściciela (obok fabryki kleju) wt czw sob niedz 2225-2

Pierścionek z brylantem bransoletkę otomanę stół krzesła szafę leżak budzik etazerkę szafkę stoł kuchenny sprzedam tanio tylko zaraz Przejazda 24-3 2194-1

Maszynę Singera w dobrym stanie sprzedam Zawadzka 5 Nowakowski 2226-2

Sklep spożywczy zaraz do sprzedania również 1 maszyna do szycia Piotrkowska 309 2170-5

Sklep spożywczy nogowy do brze prosperujący z powodu samotności jest natychmiast do sprzedania łączna 7 Chojny 2192-1

Sprzedam sklep spożywczy z pokojem i kuchnią ul Wysokiego 4 dawniej Leśna przy Rzgowskiej 2

Dom sprzedam pośrednictwo wyklucone przy wodnym rynku wiadomość Przedzielna 17 w sklepie 2209-2

Kilka posesji do sprzedania Aleje 1 Maja 16 Woźniak od 2 do 4 2221-3

Wózek ręczny 4 kołowy na sprężynach do sprzedania Majer Kilińskiego 105 223-1

Sklep z pokojem bez towaru do sprzedania z powodu wyjazdu wiadomość Ciemna 6 m 4 2226-2

Sklep do sprzedania spożywczy wiadomość Słazka 18 Chojny (daw. Julianowska) 2 197-2

Sprzedam jadalnię herbaciarnię nie sklep spożywczy Targowa 12 Szmydt 3211-3

Sprzedam sklep spożywczy i maszynę do szycia wiadomość Piotrkowska 309 w sklepie 3190-4

Sklep spożywczy do sprzedania zaraz z powodu wyjazdu i maszyna do szycia Piotrkowska 309 3170-4

Sprzedam sklep spożywczy z kuchnią i pokojem ul Wysokiego 4 przy ul Rzgowskiej 3176-1

Kino Macierzy w Brzezianach kupi lampę i aparat kinematograficzny 3248-4

Futro do chęć sak na wzrost średniej damy oraz chustkę puchową z merynosów sprzedam Kilińskiego 106 d m 8 3250-1

Pies wyżeł pół roczny do sprzedania wiadomość ul Nowo-Zarawska 54 3250-1

Do sprzedania kredens i bufet sklepowy stoliki marmurowe krzesła wiedeńskie firmy „Tonet” wiadomość Miłsza 42 w sklepie 3274-2

A Meble sypialne, stołowe kuchenne, szafy łóżka stoły krzesła wiedeńskie oraz inne sprzedaje Przeddziecki Piotrkowska 108 3272-10

Sprzedam szafę Zielona 38 front 2 p-35 3277-2

Do sprzedania byle zaraz nieru chomość 11 mieszkań i sklep z ogrodem owocowym studnia szopy komórki cena ostateczna 2950,000 mk wiadomość ul Stefana 3-2 drugi dom od ul Zgierskiej 3249-2

Pianino do sprzedania kencerto we Piotrkowska 284 sklep elektrotechniczny 2247-5

Paski paciorkowe do sprzedania Andrzeja 42-12 lewa oficyna 2252-2

Sklep sprzedam dobrze prosperujący z powodu zmiany interesu ul St Zarawska 49 2262-5

Sprzedam palto tokowe nowe bardzo tanio Sienkiewicza 31 m. 5 od 9-4 i od 7 wieczór 3267-3

Sprzedaje domy, fabryki, młyny różne, warsztaty weberskie, parowe motory, pianina, liś harmonie, sklepy interesu handlowego gospodarki majątki Piotrkowska 284-51 oficyna 3269-2

Zaraz sprzedam gospodarstwo 10 mórg przy Łodzi z dużym ogrodem i kilka większych gospodarstw 2 wille 3 i 6 morgów przy tramwaju 8 sklepów sprzedam w rozmaitych punktach biuro Witczaka Lubelska 8 róg Napiórkowskie go 3261-5

Sklep spożywczy do sprzedania z powodu zmiany interesu Skierniewicka 12 3256-3

WYPOZYCZALNIA żurna dla fasonów papierowych Ogniwo, Sienkiewicza 67 (Rościszewska) 3260-1

Różne:

A.A.A.A. Obrączki ślubne gwarancja za złoto od 8000 marek para pierścionki kolczyki zegary zegarki duży wybór ceny niższe Jan Piasek Brzezińska 10 przy sklepie zakład reperacyjny 3013-4

A kuszerka Nowakowska Dzielna 34 przyjmuje od 9-1 2-go do 11 dzień 2790-4

A kuszerka Marja Kubicka przyjmuje. Piotrkowska 199 m 14 3514-3

Kawaler poszukuje pokoju umebowanego przy rodzinie z oddzielnym wejściem Proszę się zgłosić Krucza 7 w sklepie 3213-1

przybłąkał się pies duży złoty odebrać można za zwrotem kosztów Skwerowa 3 Pawłowski 3210-1

przybłąkał się pies jamnik czarny nogi podpalane Odebrać można za zwrotem kosztów Cymera 11 Rutkowski 3205-1

poszukuje korepetytora któryby mnie przysposobił w zakresie 6-u klas. Oferty w Rozwoju sub. Korepetytor 3203-1

Młoda inteligentna osoba poszukuje zajęcia gospodyni u pojedynczej osoby na dogadanych warunkach Łaskawe oferty skła dać w adm. Rozwoju pod Gospodyni 3223-2

Pokoju skromnie umebowanego przy rodzinie z niekrepującym wejściem poszukuje dwóch młodych kawalerów na odpowiedzialnych stanowiskach Oferty do adm. Rozwoju pod Kawalerowie 3251-1

Piecy i kuchnie kaflowe przenosne dające 70% oszczędności opału drzewiczki hermetyczne piecyki szlitowane i zwy czajne blachy ruszty oraz wszelkie wyroby piecowe i kuchenne poleca Fabryka drzewiczek hermetycznych Piotra Ławacza w Końskich skład w Łodzi Sienkiewicza 30 Hart. i detal. Wyrób własny. Ceny niższe 3184-3

Suka czystej rasy wilczej z 6-a szczeniętami jest do sprzedania Tamże komplet pięknych rogów jelenich Gubernatorska 12-1 324-1

poszukuje miejsca kasjerki lub ekspedjentki mogą przedstawić referencje z poważnych firm w sklepie może być także na wyjazd Oferty składaj do Rozwoju Ekspedjentka 3240-2

Student udziela lekcji Gdańska 46-II 3241-2

potrzebna służąca do sprzątania Wólczańska 91-36 3243-1

Szyć bieliznę starannie sumienie i niedrogo Al. Kościuszki 31-8 3245-1

poszukuje pokoju oddzielnego lub przy rodzinie Zgłoszenia do Rozwoju pod Feliks 3234-1

przybłąkała się saka wyżeł maści białej brązowe łaty szczena można odebrać przy Plockiej 1 u Kostrzewskiego 3230-2

Zdemobilizowany ochotnik byłyszef kancelarii pułkowej poszukuje jakiegokolwiek posady biurowej lub inkasenta magazynuiera ekspedienta Łaskawe oferty sub. Ochotnik w Rozwoju 3225-2

potrzeba natychmiast 6-ciu cieśli Rzgowska 48 do biura technicznego 3238-1

Suka czarna pokojowa nogi złote przybłąkała się Odebrać za zwrotem kosztów Drewnowska 60 Westfal 3219-2

prawieć polski nagrodzony dyplomem kroju Akademii Dresdeńskiej przyjmuje obstalunki ubiorów męskich i damskich okryć Zamówienia wykonywa ściśle w oznaczonym terminie Zielona 10 A. Gramens 3209-3

Panienska do reperacji bielizny poszukuje zajęcia w domach Oferty do Rozwoju pod W. K. 3222-2

poszukuje posady gospodyni u samotnej osoby oferty w Rozwoju H. C. 3224-2

potrzebna zdolna panna do sklepu z kawiarnią wiadomość Główna 2 piakarna 3279-2

Współdzielca obywateli z prowdzeniem księgowości poszukuje posady biurowej Zgłoszenia do Rozwoju dla S. W. 3282-1

prawnicowa umiejąca dobrze szyć poszukuje szycia w prywatnym domu Miłsza 64-5 3281-3

rekomenduję pracowników intelektualnych Biuro Handlowo - pośrednicze Aleksandra Taszyckiego Łódź Piotrkowska 90 telefon 840 3273-2

przybłąkał się pies buldog średni złoty czarne uszy odebrać można za zwrotem kosztów Radomska 9 Szczepan Malnowski 3271-1

udzielam lekcji w zakresie klas 7-miu specjalność; polski ma tematyka Łaskawe oferty do Rozwoju sub. Korepetytor 6 327-3

pisarz z ładnym charakterem i pisma poszukuje zajęcia na godziny popołudniowe lub wieczorne w domu lub poza domem Oferty w Rozwoju sub. P. sarz 3266-2

przyjezdna siostra miłosierdzia z dobrymi świadectwami 5-10 letnią praktyką poszukuje posady w szpitalu przy tytule lub prywatnym domu Oferty w Rozwoju sub. Siostra 3265-1

Panienska z 5-o klasowym wykształceniem poszukuje jakiegokolwiek posady Oferty pod J. K. 40 do adm. 3260-2

potrzebna pracznka do pralni F Zawadzka 17 3262-3

Obiady

gospodarskie wydaje się na miejscu i na miasto. ORLA 23, m. 22, prawa oficyna I piętro. 2926

Przyjmuje do szycia bieliznę i całą wyprawę mam do sprzedania palto męskie i różne rzeczy damskie wiadomość Szosa Pabjanicka 30 w sklepie 3264-1

Cieśla - stolarz poszukuje pracy Oferty do Rozwoju sub. Cieśla 3263-1

Gospodarstwo w dzierzawie oddam zaraz pierwszeństwo ogrodnikom pół godziny pieszego od Zgierza wiadomość Zgierz 3-go Maja gospodarz 3246-1

Zagubione dokumenty

Dziewięć Stefan zagubił kartę bezterminowego urlopu wyd. w P. K. U. w Kielcach -1

Wiktorja Remiszewska zagubiła legitymację deputatową wydaną z fabryki Heinza i Kunitzera 3228-1

Prawieć Maciej zagubił kartę paszportową wydaną z fabryki Heinza i Kunitzera 3227-1

Marcinkowski Stanisław zagubił portfel zawierający kartę bezterminowego urlopowania wydaną przez P. K. U. 28 p. p. świadectwo szoferskie zaświadczenie wydane przez Kap. Baurfelda przepustkę na samochód Austro-Fiat N. kl. 374 3217-2

Abram Jelis zagubił paszport niemiecki wydaný w Łodzi Długa 63 3244-2

Benke Reinhold Pańska 103 zagubił paszport niemiecki wyd. w Łodzi oraz kartę apro wazyjną wyd. za N. 828 dla robotników fabryki Kleinmana Pańska 52 3253-5

Gaszdzak Władysław zagubił kartę powołania wydaną w Pabjanicach 3274-3

Szwarc Marji Anny 22 skradziono paszport niemiecki wyd. w Łodzi 3258-3

Skradziono portfel z pięćdziesiątmi około dziesięciu tysięcy marek i kartę bezterminowego urlopowania wydaną pp 28 pułku w Łodzi urodzony w roku 1896 na imię Stefana Lewego 3254-3

olejarczyk Antoni Radwańska 43 zagubił kartę bezterminowego urlopu wydaną w Łodzi łaskawego znalazce proszę o zwrot za nagrodą pod powyższym adresem 3255-3

Krauze Aleksander zagubił paszport niemiecki wyd. w Łodzi 3259-3

Ciechań Marjanna zagubiła 20 tysięcy mk. gotówki łaskawo znalazca zechce zwrócić za nagrodą Targowa 9-67 3278-1

CENA OGŁOSZEN PRZED TEKSTEM I W TEKŚCIE — 90 mk. ZWYCZAJNE — 40 mk., NEKROLOGI — 50 mk., KOMUNIKACYCH PRACY — 4 mk. DROBNE OGŁOSZENIA — 5 mk. ZA WYRAZNAJMNIEJ 50 mk. DLA POSZUKUJĄCENICA przed tekstem i w tekście dla ogłoszeń podzielona na 6 lamów, za tekstem 5 lamów. w tekście i przed tekstem przyjmujemy ogłoszenia i nekrologi na 2, 4, i 6 lamów. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój” w Zgierzu u p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa. Każda nowa podwyżka obowiązuje już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.